

Raadsvragen

Beantwoording van de schriftelijke vragen, gesteld door de fractie Stadspartij betreffende Beantwoording vragen fractie Stadspartij herijking gemeentefonds

Aan de leden van de Gemeenteraad

Op 9 februari 2021 heeft de fractie Stadspartij onder verwijzing naar artikel 36 van het reglement van orde voor de vergaderingen van de raad, de navolgende vragen gesteld over Beantwoording vragen fractie Stadspartij herijking gemeentefonds, het antwoord vindt u onder de vraag:

De VNG en Binnenlandsbestuur.nl berichtte op hun site over de herijking van het gemeentefonds. Wat vooral nadelige effecten op de uitkering richting kleinere gemeenten veroorzaakt. Het Sociaal Domein en vooral de clusters WMO en Jeugd dragen flink bij tot grote verschillen tussen grote en kleinere gemeenten.

De herijking van het gemeentefonds kan voor Den Helder financieel negatief uit pakken. De stadspartij Den Helder maakt zich grote zorgen over de komende verdeling van het gemeentefonds. De nieuwe verdeling van het gemeentefonds zou aanvankelijk ingaan op 1 januari 2021. De invoeringsdatum is echter een jaar uitgesteld om aanvullende berekeningen uit te voeren: Eerdere modellen resulteerden in (te) grote verschillen met de huidige verdeling van het rijksgeuld. Met name kleine en middelgrote gemeenten gingen er daarin financieel erg op achteruit, terwijl het geld nu al een probleem is.

De problematiek is divers en het water staat aan de lippen bij Den Helder en diverse gemeenten. Laten we hopen dat de uiteindelijke toedeling van het fonds, geënt is op de daadwerkelijke problematiek.

Daarom hebben we de volgende vragen

Vraag 1. Is het college bekend met eventuele gevolgen die de herijking van het gemeentefonds voor Den Helder zal gaan hebben?

Antwoord:

Begin februari heeft het Ministerie van Binnenlandse Zaken de (aangepaste) voorstellen gepresenteerd. Deze hebben nog een voorlopig karakter; ze zijn nog niet vastgesteld.

Uit deze berekeningen, die overigens zijn gebaseerd op gegevens van 2017, dus die nog geactualiseerd moeten worden, komt naar voren dat Den Helder € 63 per inwoner structureel minder zal krijgen als de plannen als nu voorgesteld worden vastgesteld. Overigens worden kortingen wegens de herziening van deze uitkering doorgevoerd met maximaal € 15 per persoon jaarlijks. Dat betekent een mogelijke daling van € 3,5 miljoen structureel. Voor 2023 betekent dit een mogelijke daling van afgerond € 850.000; voor 2024 € 1,7 miljoen en voor 2025 € 2,6 miljoen.

Vraag 2. Kan het College dit inzichtelijk maken voor de Raad?

Antwoord:

Zie antwoord onder 1.

Vraag 3. Kan het college aangeven welke financiële gevolgen zij voor Den Helder op het gebied van bovengenoemde clusters voorziet?

Antwoord:

Uit de bekendgemaakte cijfers blijkt dat het totaal op het sociaal domein waarin Jeugd en Wmo zijn opgenomen sprake is van een korting van € 137 per inwoner structureel. Omdat op het fysieke domein sprake is van een stijging en gerekend wordt met de inkomsten van de gemeente komt er per saldo voor de gemeente een korting van € 63 per inwoner naar voren. Een globale verklaring voor de korting op het sociaal domein is dat met meer globale gegevens is gewerkt en minder met specifieke situaties van gemeenten.

Vraag 4. Wat voor kansen ziet het college om dit onheil af te wenden?

Antwoord:

Er wordt al lang gesproken over de herziening. Het model dat nu wordt gepresenteerd lijkt te kunnen rekenen op redelijk veel draagvlak van gemeenten. Wel blijkt er een merkwaardige uitkomst te zijn die discussie geeft en dat betreft het feit dat de noordelijke provincies (Groningen en Friesland) vrij breed te maken hebben met tegenvallende uitkomsten. Gesuggereerd wordt dat dat wellicht iets voor bedacht moet worden, maar in discussies daarover wordt ook gesteld dat blijkbaar het systeem toch niet geheel juist in elkaar zit. Ook de G4-gemeenten zijn ontevreden met de uitkomsten. Het lijkt er op dat er dus nog wel enige discussie zal plaatsvinden.

Overigens is het standpunt van de VNG dat er sowieso meer geld naar de gemeenten moet; de VNG heeft hier als standpunt voor de inbreng na de verkiezingen een stevig standpunt ingenomen, omdat vrijwel alle gemeenten niet uitkomen met de middelen voor de Jeugdzorg en (in iets mindere mate) voor de Wmo. En er bestaat momenteel veel discussie over de middelen voor de Jeugdzorg waarbij door het Rijk nadere maatregelen worden overwogen om die kosten beter in de hand te houden.

Het college is daarom alert op de verdere ontwikkeling.

Overigens is ook bij onze gemeente sprake van een stijging van de kosten van Jeugdzorg en Wmo. Door een meer preventieve, brede wijkgerichte aanpak zijn wij bezig om de transformatie van het sociaal domein daadwerkelijk te realiseren. Wij verwachten dat dit helpt om de kosten beter te beheersen.

Wij gaan er van uit dat wij u voldoende hebben geïnformeerd.

Den Helder, 3 maart 2021

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

Jeroen Nobel
burgemeester

Robert Reus
secretaris

